

Olasz Sándor emléke

Február 21-én elhunyt Olasz Sándor irodalomtörténész professzor, a szegedi Tiszatáj főszerkesztője, a szegedi bölcsészkar Modern Magyar Irodalmi Tanszékének egykori vezetője. Halála karunk tudományos és oktatási életének, valamint Szeged szellemi világának, de az egész magyar kulturális életnek is súlyos, pótolhatatlan vesztesége.

Olasz Sándor Hódmezővásárhelyen született 1949. július 19-én. Szegeden, a József Attila Tudományegyetem bölcsészkarán szerzett magyar–francia szakos diplomát. 1986-tól a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán volt adjunktus, 1988-tól pedig a karunk Modern Magyar Irodalmi Tanszékén oktatott. Előbb adjunktusként (1988), majd docensként (1993), végül egyetemi tanárként (2007). 1978-ban egyetemi doktori címet, 1992-ben kandidátusi, 2005-ben pedig „nagydoktori” (a Magyar Tudományos Akadémia doktora) fokozatot szerzett.

Dijai, elismerései: Magyar Művészetért Díj (1990); Németh László-díj (1998); Arany János-díj (1999); Magyar Örökség-díj (1999); Széchenyi Professzori Ösztöndíj (2000–2003); Pro Literatura (2003); József Attila-díj (2004); Pro Arte Hungarica (2005); Szegedért Alapítvány Gregor József-díja (2010); Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Pro Urbe-díja (2010), Csongrád Megye Közművelődéséért (2011).

Önálló kötetei: Az író öntőformái. Nyugat-európai minták Németh László regényszemléletében (1995); A regény metamorfózisa – a 20. század első felének magyar irodalmában (1997); Mai magyar regények. Poétikai változatok fél évszázad regényirodalmában (2003); Kortársunk Jókai Anna. Barangolás Jákob lajtorjáján (2004); Regénymúlt, regényjelen (2006); Sorskert. Sándor Iván művei (2006); Németh László (2009); Magány és társaság között. Tanulmányok, kritikák (2009).

Fő kutatási területe a két világháború közötti és a kortárs magyar irodalom volt, elsősorban a regény műfaji kérdései foglalkoztatták. Nagy figyelemmel kutatta Németh László életművét (2002-től a Németh László Társaság elnöki tisztét is betöltötte). Kortárs magyar – elsősorban prózai – irodalmi szövegekről írott értő kritikái, recenziói alapvető és mintáértékű darabjai napjaink kritikai irodalmának.

Az 1970-es évektől volt munkatársa a Tiszatájnak, ahonnan 1986-ban politikai okokból távozni volt kénytelen. 1989-ben aztán, mint főszerkesztő-helyettes került vissza a laphoz, amelynek 1996-tól haláláig főszerkesztője volt. Az immár hatvanötödik évfolyamában lévő folyóirat a Nyugat „életkorát” is megelőzve a leghosszabb ideje kiadott magyar irodalmi orgánus. A szegedi folyóirat körül csoportosuló szerzők műveinek publikálására Olasz Sándor szervezésében indult meg a Tiszatáj Könyvek sorozat. Az irodalomtudomány (például Péter László, Fried István, Görömbei András, Lengyel András, Bíró-

-Balogh Tamás könyvei) mellett a kortárs szépirodalom (például Tandori Dezső, Juhász Ferenc, Pintér Lajos, Jász Attila, Báger Gusztáv kötetei) is jelentős hangsúllyal szerepel a sorozatban. S a kifejezetten Szegedhez kötődő irodalmi tradíció is jelen van: egyrészt a szerzők (vagy lakóhelye (például Baka István, Petri Csathó Ferenc vagy Simai Mihály esetében) révén, másrészt a szegedi egyetem irodalomtudománnyal foglalkozó műhelyei munkatársainak tanulmányaiból összeállított kötetek által.

Olasz Sándor utolsó, Magány és társaság között című kötetéről írta Sipos Lajos (az ELTE első-sorban Babits-kutatásairól ismert professzora) a Forrás legutóbbi – idén februári – számában a következőket. „Szándékolt műfajteremtés, nyitottság és érdeklődés, a részletek felmutatásának izgalma és az egész birtokbavételének igénye jellemzi Olasz Sándor kötetét.” S mi immár hozzátehetjük: egész életművét...

Miklós Péter

